

βεργάρα ή, πολλαχ. *βεργάρα* πολλαχ. βορ. ιδιωμ. Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βέρρα* διὰ τῆς καταλ. -άρα. Μεγάλη λεπτή ράβδος.

βεργαράκι τό, ἀμάρτ. *βεργαράκι* Κῶς. Ἐκ τοῦ οὐσ. *βεργάρι*. *Βεργάκι* 1, δ ἰδ.

βεργάρι τό, Εὐβ. (Κουρ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βέρρα* διὰ τῆς καταλ. -άρι.

Πληθ., μικραὶ βέργαι τιθέμεναι παραλλήλως ἐντὸς βεργίνου τόξου πρὸς κατασκευὴν παγίδος διὰ πτηνά.

βεργαῖ ή, *βεργεῖα* Μέγαρ. Πόντ. *βεργεῖ* Δ. Κρήτ. (Μυλοπότ.) *βεργαῖ* σύνηθ. *βεργαῖ* βόρ. ιδιωμ. Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέρρα* καὶ τῆς καταλ. -εῖα.

Τὸ διὰ βέργας κτύπημα σύνηθ. καὶ Πόντ.: *Δίνω βεργαῖ* ἢ *βεργεῖς* σύνηθ. || Φρ. *Δὲν παίρνει βεργαῖ* (εἶναι εὐθικτος, ἐπὶ ὑποζυγίου) Πελοπν. (Βυτίν.) Συνών. *βιτσεῖα*.

βεργέττα ή, πολλαχ. *βεργέττα* πολλαχ. βορ. ιδιωμ. *βερίττα* Κεφαλλ. *βερέττα* Ζάκ.

Τὸ μεσν. οὐσ. *βεργέττα*, ὃ ἐκ τοῦ Ἰταλ. *verghetta*.

1) *Βέρρα* (Ι) 1, δ ἰδ., πολλαχ. 2) Χρυσοῦν ἐνώτιον κυκλικόν, ἀπλοῦν Θήρ. Κέρκ. Κεφαλλ. Μῆλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεγαλόπ.) Σύμ. κ.ά. β) Ἐνώτιον τὸ ὁποῖον ἔφερον παλαιότερον οἱ ἄνδρες παιδιόθεν ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ὠτός, συνήθως δῶρον τοῦ ἀναδόχου Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Σαλαμ. κ.ά. 3) Τὸ ἄνω ἡμικυκλικόν μέρος τοῦ ἐνωτίου τὸ διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ λοβοῦ τοῦ ὠτός διερχόμενον Σαλαμ.

βεργί τό, *βεργίν* Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) *βεργίν* Κύπρ. *βεργίν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *βεργί* σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) *βεργί* βόρ. ιδιωμ. *βεργί* Καλαβρ. (Μπόβ.) *βεργί* Πόντ. (Ὁφ. Σούρμ.) *βεργί* Καλαβρ. (Μπόβ.) Πληθ. *βεργία* Καππ. (Φάρας.) Πόντ. (Ἀμισ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *βεργίν*.

1) Μικρὰ βέρρα, ἥτοι λεπτή ράβδος σύνηθ. β) Μικρὸν ἔλασμα Λέσβ.: *Ἐνα βεργί κιρί*. 2) *Βέρρα* Α1, δ ἰδ., Ἡπ. (Δρόβριαν.) Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Καππ. (Φάρας.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βυτίν.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν. Σούρμ.): Παροιμ. *Βεργιά με δίδεις, καλάθια σὲ μπλέχω* (ἀναλόγως τῶν μέσων τὰ ὅποια μοῦ παρέχονται ἐκτελῶ τὸ ἔργον ἢ ἀναλόγως τῆς πρὸς με συμπεριφορᾶς τινος κανονίζω τὴν ἀπέναντί του συμπεριφορὰν μου) Μεγίστ. || Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου εὐλυγίστου, ραδινοῦ Πόντ. (Κερασ. Σούρμ.) || Ἄσμ.

Εἰρήνη μ', κυρ' Εἰρήνη μου, βεργί μ' ἀναλλαγμέντσα Σούρμ. 3) Ράβδος Ἡπ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.): *Φοβερίζει τὸ παιδί με τὸ βεργίν* Κύπρ. 4) Μακρὸν ξύλον ἐμπηγνυόμενον πλησίον φυτῶν πρὸς στήριξιν αὐτῶν Μακεδ. (Σισάν.)

5) Ράβδος με τὴν ὁποίαν ἀνοίγονται τὰ φύλλα τῆς ζύμης Μακεδ. (Σισάν.) Παξ. Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Συνών. *ἀνοιχτήρι* 2, *πλάστης*. 6) Ράβδος λεπτή ἢ ὁποία χρησιμεύει μαζί με τὸ δοξάρι εἰς τὸ στοίβασμα τοῦ βάμβακος Ἰων. (Κρήν.) 7) Ἐκάστη τῶν μικρῶν ράβδων τὰς ὁποίας κάμπτοντες τοξοειδῶς τοποθετοῦν μέσα εἰς τὰς κυψέλας καὶ αἱ ὁποῖαι ὀρίζουν τὸ σημεῖον μέχρι τοῦ ὁποίου δύναται τις νὰ τρυγήσῃ τὸ μελίκηρον ἐκ τῶν ὀπισθεν τῆς κυψέλης ἀρχόμενος τοῦ πέραν αὐτῶν καταλιπομένου πρὸς διατροφὴν τῶν μελισσῶν Πόντ. (Ὁφ.) 8) Ἐκαστος τῶν ἱερευτικῶν πασσάλων Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Καππ. (Ἀνακ.) Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ. Παππούλ. Χατζ.): Ἄσμ.

Βρόχα κι βεργιά θὰ στήσου νὰ οἱ κάνου νὰ πιαστής

Αἰν. Συνών. *ξόβεργο*. 9) Ἐκάστη τῶν λεπτῶν ράβδων αἱ ὁποῖαι τίθενται πρὸ τῆς διασταυρώσεως τῶν νημάτων τοῦ στήμονος μεταξὺ ξυλοκτένου καὶ μιταρίων διὰ νὰ ἐμποδίζουσιν τὴν περιπλοκὴν τῶν νημάτων τοῦ στήμονος Κρήτ. Μακεδ. (Γκιουβ.) Συνών. *κομποβέργι*, *πῆχυν*.

10) Ἡ ξυλίνη ἢ μεταλλίνη στεφάνη τοῦ βυτίου Θράκ. (Αἰν. Κομοτ. Σαρεκκλ.) Μακεδ. (Σισάν.) Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Συνών. *στεφάνι*, *τσέρκι*. Πβ. *βεργοστέφανο*. β) Ἡ παιδιὰ τῆς στεφάνης Θράκ. (Μέτρ. Σαρεκκλ.) Συνών. *στεφάνι*, *τσέρκι*, *τσέρκουλο*. 11) Ὁ κύκλος τοῦ δακτυλίου ἄνευ τῆς σφενδόνης Κύπρ. 12) Τὸ φυτὸν βρυωνία ἢ κοινὴ (*tamus communis*) Θράκ. (Μάδυτ.) Συνών. *ἀβρωνία* 1. 13) Ὁ βλαστὸς τοῦ φυτοῦ βρυωνία Θεσσ. Συνών. *σπαράγγι*. 14) Φυτὸν ὑδροβίον πολύκλαδον, πιθανῶς τὸ *ceratophyllum demersum* Θεσσ. 15) Μικρὸς σωρὸς χώματος ἐπιμήκης Ζάκ. Πβ. *βέρρα* Β 2. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Καλαβρ. (Μπόβ.) Παξ.

βεργιά ή, ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέρρα*.

Βέρρα Α 19, δ ἰδ.

βεργιάζω Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βεργί*.

Ἀπλώνω διὰ τῆς βέργας τὴν ζύμην πρὸς παρασκευὴν φύλλων. Συνών. *ἀνοίγω* Α 8.

βέργιασμα τό, Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βεργιάζω*.

Τὸ διὰ βέργας ἀνοίγμα τῆς ζύμης εἰς φύλλα.

βεργίζω Κεφαλλ. Πελοπν. (Γορτυν.) κ.ά. — *Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.* *βεργίζου* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)

Τὸ μεσν. *βεργίζω*.

1) Κτυπῶ με βέργαν, ράβδον Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Κεφαλλ. — *Λεξ. Δημητρ.* Συνών. *βιτσίζω*. 2) Ἐνεργ. καὶ μέσ. κάμπτομαι, λυγίζομαι ὡς βέρρα Πελοπν. (Γορτυν.) κ.ά. — *Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.*: Ἄσμ.

Νὰ πῶ γιὰ τὴ μεσοῦλλα σου, σὰν τὸ βεργί βεργίζει

Γορτυν. 3) Ἀποκόπτω τοὺς ἀποξηρανθέντας ἐτησίους βλαστοὺς τῆς ἀμπέλου *Λεξ. Δημητρ.* Συνών. *κλαδεύω*.

βεργινάδα ή, Ἡπ. (Πωγών.) Κύπρ. Νάξ. Πελοπν. (Γορτυν.) — *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. *βεργινάδα* Ἰμβρ. Μακεδ. (Βλάστ. Σισάν.) *βεργινάδα* Σαμοθρ. *βινάδα* Σαμοθρ. *βερινάδα* Πελοπν. (Λιγουρ.) *βεργινάα* Κάρπ. *βεργινάα* Κύπρ. *βεργινάα* Κύπρ. *βεργινάδα* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vergine*.

1) Γυνὴ ραδιὴ καὶ εὐσιαλῆς Μακεδ. (Βλάστ. Σισάν.) Συνών. *βεργούλλα*. 2) Νεαρὰ φορβὰς μέχρι δύο ἐτῶν Ἰμβρ. Κάρπ. Κύπρ. Νάξ. Πελοπν. (Γορτυν. Λιγουρ.) Σαμοθρ. — *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.: *Θὰ σαμαρώσουμ' φέτου δ' βεργινάδα μας* Ἰμβρ. Συνών. *βεργινάδι* 1. 3) Εἶδος χοροῦ Ἡπ. (Πωγών.)

βεργινάδι τό, Νάξ. — *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. *βεργινάδ'* Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Ἰμβρ. Στερελλ. (Βοστιν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βεργινάδα*.

1) *Βεργινάδα* 2, δ ἰδ., Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Ἰμβρ. Νάξ. — *Λεξ.* Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. 2) Πῶλος ἵππου ἢ ἡμιόνου Στερελλ. (Βοστιν.)

βεργιναδούδα ή, ἀμάρτ. *βεργιναοῦα* Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βεργινάδα* διὰ τῆς καταλ. -οῦδα.

Μικρὰ *βεργινάδα* 2, δ ἰδ.

